

Meijer (Max) Henri Andriesse is geboren op 12 augustus 1925 in Boxmeer. Hij was de zoon van Heijman Karel Andriesse (1889 – 1933) en Henriette Elisabeth de Beer-van der Giessen (1902 – 1942). Hij had een broer Henri Bernard Andriesse (1927 – 1942). Toen hij twee was, verhuisde het gezin van Boxmeer naar Oss, waar zijn vader in 1933 overleed. Zijn moeder en zijn jongere broer Henri bleven in Oss wonen. Max verbleef in het Centraal Israëlitisch Weeshuis in Utrecht.

Het Centraal Israëlitisch Weeshuis aan de Utrechtse Nieuwegracht 92 werd op 1 augustus 1871 geopend. Het was een landelijk weeshuis voor Joodse kinderen vanaf zes jaar. Na de Kristalnacht in Duitsland kwamen in het weeshuis dertig gastkinderen die uit Duitsland waren gevlucht. Günther Kraschewski en Egon Wolff zaten bij deze groep.

Fred Meijers zorgde er in 1938 voor dat 8 kinderen van het Centraal Israëlitisch Weeshuis lid werden van Scouting. Zij vormden samen met andere Joodse jongens groep 7, Willem de Zwijgergroep, in Utrecht. Deze groep had de bijeenkomsten op zondag i.p.v. zaterdag. Elias Heijmans, Max Andriesse, Günther Kraschewski, Gert Littmann, Hans Hartog, Jacques de Wilde en Egon Wolff waren hier verkenner. Op de foto zit Meijer (Max) Andriesse linksonder. Ook Helmuth Alexander was mogelijk lid van deze groep.

Zijn naam staat op de lijst der Joodse scholieren, die vanaf 1 september 1941 geen onderwijs meer mochten volgen op openbare scholen. Begin 1942 had het weeshuis ongeveer vijftig kinderen en dertig gastkinderen.

Eind augustus 1942 kregen de moeder en het broertje van Max een oproep voor tewerkstelling. Met bus en trein werd een eerste groep Joodse inwoners van Oss door Nederlandse politiemensen en marechaussee naar Den Bosch overgebracht voor verder transport naar kamp Westerbork en van daar op 31 augustus naar concentratiekamp Auschwitz. Op 3 september 1942 werden ze vermoord.

In oktober 1942 had het Centraal Israëlitisch Weeshuis via de Joodse Raad te horen gekregen dat ze het weeshuis op last van de Zentralstelle binnen een week moesten ontruimen. Op donderdag 15 oktober vertrokken de kinderen met het inwonend personeel naar een godsdienstschool in Amsterdam, achter de Nederlands Israëlitische Hoofdsynagoge aan het Jonas Daniël Meijerplein. Enkele maanden later, op 25 januari 1943, verhuisden ze naar het Centraal Israëlitisch Weeshuis aan de Geldersekade. De uit Duitsland gevluchte kinderen gingen direct naar Kamp Westerbork. Nog geen maand later, op 10 februari 1943, moest ook dit weeshuis worden ontruimd. "Er kwamen grote

vrachtwagens voorrijden en je had maar in te stappen,” vertelde één van de kinderen later. Eén van de meisjes, Aleida Louise (Alie) Frank, was de dag van de ontruiming niet aanwezig, omdat ze ergens moest oppassen. Max ging de volgende ochtend naar haar toe en vertelde haar: *‘Alie, doe open! Ik kom je waarschuwen, je moet niet meer teruggaan naar de Gelderse kade. Ze hebben wel tien keer je naam afgeroepen. Maar je was er niet.’* Toen Alie opendeed, vertelde Maxje dat hij zelf via het dak was gevlucht om aan de Duitsers te ontkomen. Hij moest snel verder om ergens onderdak te vinden, want hij werd nu ook gezocht. Daarna maakte hij zich uit de voeten richting de Mauritskade.

Meijer Henri Andriess redde zo het leven van Alie Frank. Hij werd kort erna opgepakt. Op 25 mei 1943 werd hij geregistreerd in kamp Westerbork en op 1 juni 1943 werd hij gedeporteerd naar vernietigingskamp Sobibor. Daar werd hij bij aankomst op 4 juni 1943 vermoord. Hij werd 17 jaar.

Op 23 juli 2011 werden voor de familie Andriess een aantal Stolpersteine in de Dr. Hermanslaan in Oss gelegd.

Voor het voormalige Centraal Israëlitisch Weeshuis werden vijf Stolpersteine geplaatst. Eén voor de zeventig weeskinderen en hun tien verzorgers, en vier voor de familie Themans, die bij de kinderen bleef toen deze gedeporteerd werden.

Zijn naam staat op het Joods Monument in Utrecht, samen met de andere joodse slachtoffers van het Centraal Israëlitisch Weeshuis.

Meer informatie

[Zes Joodse weeskinderen Frank uit Nijmegen v0300.pdf](#)

oorloginnijmegen.nl

[Meijer Henri Andriess \(joodsmonument.nl\)](http://joodsmonument.nl)

[Meijer Henri Andriess | Oorlogsgravenstichting](#)

[Struikelstenen Oss: Struikelstenen in Oss, aangebracht op zaterdag 23 juli 2011](#)

[Herinneringsboek Joods Utrecht 1940-1945 v1.7.pdf](#)

stenenarchief.nl

[weeshuis - Jewish monument Utrecht](#)

[Lijst van Stolpersteine in Oss - Wikipedia](#)

[Lijst van Stolpersteine in Utrecht \(provincie\) - Wikipedia](#)

[Joods Utrecht 15-06-2017 EXT II AA.pdf \(dutchjewry.org\)](#)

[Sobibórtransporten - Wikipedia](#)

[Utrecht, Joods Monument - Nationaal Comité 4 en 5 mei : Nationaal Comité 4 en 5 mei](#)

Boek: Voorbijgaand verblijf, joodse weeskinderen in Oorlogstijd, Frans Crone 2005.

Foto: Een groep Padvinders van het Centraal Israëlitisch Weeshuis

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.